

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНА ВЕЛЕС
ИП1 Бр. 22-3
08. 02.2012 год.
В е л е с

ОПШТИНА ВЕЛЕС
Кабинет на Градоначалник

ОПШТИНА ВЕЛЕС
MUNICIPALITY OF VELES

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А

за воспитно-образовната работа на Општинските основни училишта
во Велес во првото полугодие од учебната 2011/2012 година

Велес февруари, 2012

И Н Ф О Р М А Ц И Ј А

за воспитно-образовната работа на општинските основни училишта во Велес во првото полугодие од учебната 2011/2012 година

Од анализата на полугодишните извештаи се доаѓа до сознание за севкупната педагошка активност на општинските основни училиштата во учебната 2011/2012 година која се заснова на:

1. Закон за основното образование на Република Македонија;
2. Статутот на училиштето;
3. Реализација на Наставниот план и програма за воспитно-образовната дејност во основното образование;
4. Годишната програма за воспитно образовната работа во учебната 2011/2012 год.
5. Инкорпорираност на Развојниот план и самоевалуација на училиштето за учебната 2011/2012 година и,
6. Календарот за организација на учебната 2011/2012 год, усвоен од страна на Министерството за образование и наука на Република Македонија.

Информацијата е изготвена врз основа на добиените анализи од реализацијата на полугодишните извештаи за наставно-воспитната работа на општинските основни училиштата во првото полугодие во учебната 2011/2012 година. Составен дел на писмениот извештај е статистичкиот преглед за постигнатите резултати на учениците од основното образование во првото полугодие во учебната 2011/2012 година.

Целта на полугодишната информација на општинските основни училиште е да се прикажат целокупната активност на училиштата. Да се отсликаат постигнувањата од почетокот на учебната 2011/2012 година, планирани и реализирани воспитно-образовни активности за унапредувањето на квалитетот на наставата.

Услови за работа на училиштата

Организационите подготовки базирани на хигиено-техничкото уредување на просторот во училиштата извршени се пред почетокот на учебната 2011/2012 година, со што се создадени услови за навремено отпочнување на наставата.

Пред почетокот на учебната година извршена е проценка на наставната ангажираност на кадарот во училиштата, со статус на неопределено работно време и нивната ангажираност во други училишта, доколку за тоа имало потреба.

Во овој дел од содржината на Полугодишниот извештај треба да истакнеме дека јуни месец извршено е целосно опожарување на ООУ „Стојан Бурчевски Буридан“ во Иванковци. Општина Велес вложила максимален напор за изградба на модуларно училиште со материјални средства од сопствени извори. Вложувањата на Општина Велес се со единствена цел да нема пекин на наставата, а со реализација на наставата е отпочната на 15 септември 2011 година.

Сите програми навремено се доставени до Општина Велес и Бирото за развој на образованието. Годишните програми на училиштата се утврдуваа на наставничките совети, се одобрувани од Училишните одбори, од страна на Советот на Општина Велес не се усвојувани. Заклучна основа е непозната, ако единствено оправдување е барање на согласноста од Советот е малиот број на учениците во паралелките во Државниот просветен инспекторат се смета за неоправдано толкување.

Во текот на оваа учебна година за прв пат сите основни училишта имаат свои самоеволутивни програми а со основи од Развојните програми станаа дел од содржината на Годишната програма за работа на училиштето. Предимство на Извештајот за самоевулуацијата и Развојната програма има за цел да го поттикнува природот на наставниот кадар во подобрување на активностите во наставата и барање на реални интерни и екстерни можности за ефективност во подобрување на квалитетите во реализација на наставата во училиштето.

Наставно-воспитната работа во сите основни училишта отпочната е на 1-ви септември 2011 година, Од анализите на полугодишните извештаи се гледа дека во првото полугодие реализирани се 83 наставни денови, со што во потполност исполнети се барањата од Календарот за воспитно-образовната работа во основното образование во учебната 2011/2012 година.

Во Извештајот треба да се истакне дека наставно-воспитната работа во првото полугодие била прекината 14 наставни денови во Подрачното основно училиште во с. Бузалково. Основна причина е побарување на месното население реализација на наставата во патралелките на албански наставен јазик, што е во согласност со член 9 став 2 од Законот за основно образование.

Организација и реализација на воспитно-образовната работа

Организација на воспитно-образовната дејност во училиштата ја сочинуваат 4 (четирите) структурално воспитно-образовни подрачја:

- а) Настава;
- б) Воннаставно воспитно-образовни активности;
- в) Соработка на училиштето со локалната средина;
- г) Следење, унапредување и вреднување на воспитно-образовната дејност.

Од анализата и остварувањето на програмските подрачја, наставата е основна педагошк-психолошка форма на воспитно-образовната работа во училиштето преку која се опфаќа следните категории на учење :

Задолжителната настава се организирана за сите учениоци од I - IX одделение (во оваа наставна година до VIII одделение) по сите наставни предмети. Во учебната 2011/2012 година имаме две шести одделенија VI деветолетка и VI осмолетка. Според Наставниот план и програм за воспитно-образовната дејност на основните училишта утврден е распоред на наставните часови од почетокот на наставната година за сите одделенија. Од минатата учебна година учениците од I. II. и III во деветолетка на часовите на одделенската заедница ја следат програма со интересни воспитно-образовни содржини и активности за развивање на животните вештини Овој наставен програм покажува задоволителни резултати во развивање на личен и социјален развој на ученикот.

Наставата по сите наставни предмети ја реализираат стручно квалификувани наставници со исклучок по предметите ликовно, музичко образование и ОТП во Подрачното училиште с. Бузалково каде овие часови не се стручно застапени.

Овластен просветен инспектор во Општина Велес, врз основа на член 21 и 23 од Законот за просветна инспекција („Сл. Весник на Република Македонија“ бр.52/05), на ден 17.10.2011 година (понеделник) изврши вонреден инспекциски надзор во работата на Подрачното училиште во село Бузалково – Велес.

Инспекцискиот надзор е извршен во однос на :

- Организација на воспитно-образовната работа во Подрачното училиште во Бузалково;
- Планирање и програмирање на наставата од страна на наставниот кадар;

Подрачното училиште во село Бузалкова, со две други подрачни училишта во селата Клуковец и Сливник е во состав на Општинското основно училиште „Васил Главинов“ - Велес.

Наставно-воспитната работа во училиштето ја следат учениците од I-VIII одделение, вкупно запишани ученици од I до VIII одделени се во Бузалково 293 ученика. Во Клуковец и Сливник се 96 или во Подрачното училиште во с.Бузалкова, Клуковец и Сливник вкупно се школуваат 389 ученика во 19 паралелки со просечна опфатеност на учениците во паралелката е до 21 ученик.

Училиштето ја реализира наставата согласно утврдените Навни планови и програми на албански наставен јазик во сите одделенија.

Во 11 паралелки во одделенска настава, наставата ја реализираат одделенски наставници на албански наставен јазик. Во одделенска настава се реализира Македонски јазик со наставник кој има завршено филилошки факултет Мирјана Јованова. Од прво до трето во Подрачното училиште во Бузалкова и од I-V во Сливник во одделенска настава се изучува англиски јазик, а наставата ја реализира Радмила Масинова.

Во IV и V одделение во ПУ Бузалково и ПУ Клуковец во двете паралелки од I до V одделение – (комбинирани паралелки) наставата по англиски јазик ја реализира Авни Таири.

Предметна настава од VI до VIII одделение, наставата се реализира на албански наставен јазик од страна на 17 наставници. Наставата во паралелките на албански наставен јазик ја реализираат и 9 предметни наставници на македонски јазик заради немање на адекватен наставен кадар на албански наставен јазик и тоа по следните предмети:

- 1.- Македонски јазик со 20 наставни часа од страна на Бојанка Џипунова-Ташова,
- 2.- Француски јазик со 22 наставни часа, наставата ја реализираат двајца наставници: Менче Гуровска со 12 часа и Тања Анастасова со 10 часа.
- 3.- Англиски јазик со 18 часа наставата ја реализира Елена Петачка-Ристева,
- 4.- Математика со 16 часа ја реализира Љупчо Николовски од ССОУ „Коле Неделковски“ Велес.
5. -Физика со 8 часа ја реализира Билјана Тодорова,
- 6.- Ликовно образование 8 часа ја реализира Јасна Мијакова,
- 7.- Животни вештини со 6 часа ја реализира Асен Прличков.

Прекин на наставата се одвивал 14 наставни дена кои не се во согласноста со член 38 став 6 од Законот за основното образование (Сл.весник на Република Македонија“ бр.103/08). ООУ „Васил Главинов“ изготви програма за реализација на наставата за изгубените наставни денови во Подрачното училиште во с.Бузалково кои ќе се реализираат до крајот на наставната година.

Неделната ангажираност на наставниците од одделенска настава е во рамките на неделниот фонд на задолжителна настава утврден со наставниот план, а за наставниците во предметна настава изнесува 21-23 часа неделно вклучувајќи го и часот на одделенскиот раководител.

Учениците од I до VIII одделение го изучуваат англискиот јазик со 3 часа неделно, а учениците од VI одделение во редовната настава го изучуваат втор странски јазик. Наставниот предмет информатика учениците од петто и шесто одделение го изучуваат како задолжителен предмет.

При реализација на наставните програми по предметите по Запознавање на општеството во 5-то одд., Природни науки во 5-то одд., Англиски јазик во 1-во и 4-то одделение несоодветност на наставните содржини на возраста по својата обемност и информации со возраста на учениците. За оваа потешкотија е дискутирано и на наставничко-родителските средби и Совет на родители во сите основни училишта. Исто така, за реализација на наставните планови и програми и примената на Законот за реализирање на содржините до 30% на информатичката технологија во наставата, примена на ИКТ технологијата. Има сериозни потешкотии заради неинсталира инсталација и немање на интернет, наставниот кадар е спречен да ја исполни законската обврска.

Реални се потешкотии во основните училишта со стара опрема во затоплување на училишните објекти, со што се отежнува реализација на наставно-воспитната работа во зимскиот период.

Од извршените анализи и инспекциските надзори, треба да се истакне реална потешкотија во делот за оценувањето во наставната работана учениците во 6-то. Наставниот кадар изразува сериозно незадоволство во оценувањето на учениците во 6-то одделение. Основна потешкотија на оценувањето во шестото одделение на деветолетка во првиот класификационен период се врши описно, за кое наставниот кадар не е обучен, а бројот на учениците и наставните предмети е толку голем, бара повеќе време за наставниот кадар за проценка за која нема соодветна обука со јасна проценка на квалитетот на знаењата на учениците.

Изборната настава - Учениците во VI одд. изучуваат еден изборен предмет од понудените 3 во согласност со родителот (старателот), а во во V.одделение се изучува класична култура на европска цивилизација или запознавање со религиите. Изборната настава се организира за учениците од VII и VIII одделение по информатика и техничко образование.Изборната настава претставува сериозно обременување на наставниот план и програмата со зголемување на фондот на наставните часови, а со тоа се преоптеретуваат учениците и временско задржување кое ги исцрпува децата.

Дополнителната настава се организира за онаа категорија на ученици кои немаат позитивен успех од првото до осмо одделение, всушност, учениците кои не се во состојба да го следат ритамот и динамиката на наставниот процес. Од страна на стручната служба се истакнува потребата за посериозна опфатеност на оваа категорија на учениците кои заостануваат во наставно-воспитната работа.

Додатна настава се организира за ученици кои во текот на редовната настава постигнуваат натпросечни резултати. Учениците кои се потврдуваат со особена надареност и талентираност по одделни наставни предмети. Овој вид на наставата им овозможува зголемена активност преку разновидни форми и методи во

надградбата на ученичките знаења. Учениците се подготвуваат во проширување на знаења по одредени наставни предмети за училишни и државни натпревари.

Во учебната 2011/2012 година, кое за прв пат го истакнуваме, покрај опфат на содржините од Развојното планирање во оваа наставна година се имплементираат сознанијата од самоевалуацијата. Сознанијата од Извештајот кои се придобивки и резултат на идентификувани слабите страние на целиот тим. Самоевалуацијата е постапка за развивање на индивидуални капацитети во училиштата за подобрување на успехот на учениците. Стручно-педагошката служба ги развиваат стратегии и методи на отворени наставни часови на учење кои допринесуваат учениците да донесуваат одлуки за сопствениот образовен развој.

Училишното учење како трансмисија на наставниковите знаења е заменето со активно, кооперативно учење со кое се поттикнува и развива критичкото мислење. Критичкото мислење не се учи преку лекции, учениците за да станат ефикасни критички мислителите, треба реално да го искушат критичкото мислење низ наставната практика. Токму затоа, креативните техники се неизоставен елемент во сите наставни планирања. Се одржаа голем број на нагледни часови со примена на ИКТ во наставата, учениците се ангажираат во проектните и истражувачки активности. Користејќи го овој начин на работа, всушност, учениците „**учат како да учат**“, активно да учествуваат во своето образование, за разлика од традиционалната настава во која знаењата ги добиваат во готов вид.

Се наставната практика се применуваа разновидни методи на оценување и самооценување на учениците, размена на искуства на ниво на стручните активи и посети на часови, соработка со стручната служба и директорот како и стручно усовршување на наставниот кадар. Примат од овој вид на активното учење е во следните училишта ООУ „Васил Главинов“ „Блаже Конески“, „Св. Кирил и Методиј“ и „Рајко Жинзифов“.

Едновремено, треба да се истакне дека сите училишта се вклучени во проектните активности на државно ниво, а најважен Проект е на УСАИД –ПЕП компонентата за *Унапредување на оценувањето во основното образование*. Инкорпорираност на ЕКО содржини низ наставните предмети стана реална практика во наставната работа. Примат во проектната организираност во имплементација на ЕКО- училиштата приоритет во оваа наставна година го имаат ООУ „Рајко Жинзифов“, ООУ „Св.Кирил и Методиј“. Организирано од страна на Бирото за развој на образованието и Министерство за образование и наука на Република Македонија.

Процесот на модернизација на образованието во Република Македонија им дава широки можности во подобрување на условите во наставната работата во училиштата. Треба да се истакнат следните проекти кои се реализираат во основните училишта, а тоа се:

- Унапредување на оценување на учениците;
- Подобрување на примената на информатичка технологија во наставата;
- Унапредување на наставата по математика и природната група на предмети;
- Развивање на мрежа на ЕКО училишта;
- Подобрување на условите за работа, особено во уредување на училничкиот простор во ООУ „Васил Главинов“- уредување на нов поливалентен простор за што има дел од вложувањет на Општина Велес. По опожарувањето на училиштето во Иванковци Општина Велес учествуваше со сопствени средства во изградба на мобилно училиште за учениците од I-VIII во село Иванковци.

Во полугодишните извештаи училиштата своите активности ги насочуваат кон целосната реализација на целите од наставниот план и програми, реализација на

отворените нагледни часови пред колективот и стручните активи на ниво на Општина Велес со цел за усовршување на:

- методско-дидактичко осовременување на наставата;
- реализација на воннаставните активности;
- слободни ученички активности, грижа за здравјето на учениците, ученички смотри и натпревари и развивање на межусебна соработка и со Општина Велес.

Важно е да се истакне во извештајот дека внатрешната педагошко-психолошката организираност на училиштата се насочува кон: промена на кодексот во наставата, градење на позитивната клима и култура во училиштето, градење на училишен етос. Во многу сегменти од овие процеси на училиштата им е потребна надворешна опсервација како поттик и поддршка на педагошките тимови.

Пред почетокот на новата учебна година училиштата имаат обврска да извршат усогласување на програмски активности во Годишната програма со содржините од Извештајот за самоевалуација и Развоените планови, согласно Законот за основното образование. На наше задоволство училиштата совесно, одговорно и навремено ги завршија во што покажавме полна поддршка во нивното донесување и одобрување од страна на наставничкиот совет и Училишните одбори.

Стручното усовршување се организираше од Бирото за развој на образованието, преку други организирани проекти од МОН, но и интерно во рамките на стручните органи и активи во училиштето преку организирање на нагледни отворени наставни денови и часови. Организирање на стручни предавања и работилници пред наставен кадар имаат единствена цел да се разменат искуствата и знаењата за подобрување на квалитетот на наставта. Во последна наставна година се истакнуваат активностите од овој вид во ООУ „Васил Главинов“, „Св. Кирил и Методиј“ и „Блаже Конески“ и „Рајко Жинзифов“ за унапредување на оценувањето.

Забележителна е квалитетна комуникација и развивање на интерактивни односи на ниво училиште родители и ученици во ООУ „Јордан Х.К.Џинот“ и ООУ „Блаже Конески“

Директорите во општинските основни училишта успешно ја организираат воспитно-образовна работа но, треба да се истакнат одредени потешкотии во организационата поставеност во ООУ „Васил Главинов“, во ПУ во с.Бузалково. Од страна на стручната служба со својата педагошка поставеност во општинските основни училишта се создава заемна почит меѓу сите субјекти кои партиципираат во процесот на воспитно-образовната поставеност. Редовно се вршат увид и анализи на педагошката евиденција и документација и соодветни извештаи за целокупното работење на училиштето. Развиваат истражувачки приоди преку кои се добиваат валидни податоци кои ни служат како показатели за понатамошна успешна работа. Со својата транспарентност им овозможуваат на субјектите во воспитно-образовниот процес да се чувствуваат сигурни, во тоа што го работат и да бидат мотивирани за постигнување на успех и квалитет во работата.

Во овој сегмент од полугодишната анализ на функционирање на образованието треба да истакнеме; на сите нам ни е потребна позитивна **клима и култура во образовната работа.**

Педагошко-психолошките служби успешно ја организираат воспитно-образовната работа во текот на првото полугодие. Изготвуваа стручни расправи и предавања за учениците, наставниците и родителите на одделенските часови, во работата на стручните активи и родителски средби. Заслужуваат да се истакнат организирани работилници од областа на превенција на врсниците од насилство, морал и морални

вредности, како и предавања од областа на семејното воспитување за родителските средби. Постои взаемна соработка со наставниците при подготовка на наставни часови во кои се применуваат современи форми, методи и техники на учење во наставниот процес. Инструктивната работа мора да е приоритет во унапредување на квалитетот на наставното моделирање на поучувањето.

Во првото полугодие во учебната 2011/2012 година постигнати се мерливи резултати кои се составен дел на Полугодишниот извештај. На преден план се истакнуваат активностите на кои им се посветуваше сериозно внимание со конкретно следење од страна на стручната служба и директорите на училиштата.

Позитивни се искажувањата за организирани и реализирани обуки за наставниот кадар, како и десименациите пред наставниот кадар.

Стручната служба и во наредниот период на преден план ги поставува следните приоритети во учебната 2011/2012 година:

- ✓ Организација на отворени наставни часови со единствена цел за унапредување на методологија и технологија во наставното поттикнување на поучување во наставниот процес;
- ✓ Континуирана реализација на инструктивна работа на стручната служба во работата на училиштето;
- ✓ Организирање на учениците кои се со пониска успешност во редовната настава;
- ✓ Мотивирање и развивање на интерес за прифаќање на учениците во додатната настава;
- ✓ Уредување на ентеријерот и екстеријерот во училницата и училиштето;
- ✓ Се истакна позитивна страна од мобилно информирање на родителите за напредување или изостанување на учениците во воспитно-образовната работа на ученикот;
- ✓ Континуирано евидентирање за редовноста на учениците и информирање на родителите;
- ✓ Во одредени училници или службени простории недостасува интернет конекција која често е во прекин;
- ✓ Има потреба од подобрување на ресурсите -- нагледни средства во Подрачните училишта;
- ✓ Кај одредена група на учениците недостасува мотивација, која треба да е цел и содржина на секој наставник за поттикнување низ наставната работа;
- ✓ Континуирано оценување на ученичките постигнувања во наставниот процес од формативно и сумативно карактер;
- ✓ Мал е бројот на прирачниците по „Животни вештини“ во средното образование;
- ✓ Реализација на приоритетите од самоевалуацијата и Развојниот план кои се составен дел на Годишната програма;
- ✓ Стручната служба да подготви презентација пред наставниот кадар согласно Програма за советување на родителите што е законска обврска на одделенските раководители;
- ✓ Наставниот кадар да изготвува проекти со кои ќе учествува пред институции и фондации за унапредување на наставата.

Во полугодишниот извештаен период од учебната 2011/2012 година потребно е да се истакнат постигнувањата на учениците и наставниците во редовната настава и воннаставните активности. Од воннаставните активности најмногу се истакнуваат секциите од областа на македонскиот јазик и литература, ликовно образование и основи на техничко образование. Основната цел на секое училиште е заложбата за

подобрување на квалитетот во учењето и подучувањето на учениците од основно училишната возраст. Во наредниот период од наставната годин постапно ќе се промовираат *едукативни работилници за Индикатори за квалитет во наставата*. До овој период реализира едукативна средба за наставниот кадар по македонски јазик и литература

Преглед на општиот успех на учениците во првото полугодие во 2011/2012 година

Општинско основно училиште	Вк. ученици	Паралелки	Описно оценовање	Со Одлични успех	Со мн. добар успех	Со добар успех	Со доволен успех	Со 1 слаба	Со две и повеќе слаби	Не Оценети	Среден успех
ООУ „Васил Главинов“	1822	81	594	461	317	244	15	72	86	33	3,86
ООУ „Блаже Конески“	1079	42	393	315	199	89	1	40	42	5	4,06
ООУ „Св. Кирил и Методиј“	571	28	199	161	111	82	10	5	3	/	4,03
ООУ „Благој Кирков“	450	24	133	79	56	64	21	24	50	23	3,62
ООУ „ЈХК Џинот“	414	24	114	90	75	38	4	20	56	20	3,66
ООУ „Рајко Жинзифов“	248	16	86	45	46	31	8	14	18	/	3,62
ООУ „С.Б. Буридан“	121	16	15	28	21	23	1	5	12	/	3,53
ОМУ „Стефан Гајдов“	184	19	79	84	22	3	/	/	/	/	4,74

-Описно се оценуваат учениците од I, II и III одделение.

Предлог мерки за подобрување на наставата

Во полугодишната информација дадена е организационата поставеност на Општинските основни училишта во која се согледува напредувањето или изостанувањето во наставата. Со цел да се подобрат воспитно-образовните резултати на учениците и училиштата во наредниот период им се предлагаат следните предлог мерки:

- Изготвивање на Индикатори за квалитет во наставата за секој наставен предмет;
- Подобрување на професионалниот однос кон работата;
- Анализа на реализирани и нереализирани активности од Годишниот програм од сегментот за самоevaluација на училиштето;
- Организирање на јавна педагошка расправа за унапредување на климата и културата во училиштето
- Усовршување на технички и методи во реализација на наставата;
- Тимската работа на кадарот во стручните активи и проценка на индивидуалните постигнувања;

- Употреба на нагледни средства и мотивирање на учениците за стекнување на поквалитетни знаења, умеења и навики;
- Континуирана реализација на дополнителната и додатната настава;
- Индивидуална ангажираност на кадарот во процесот на подобрување на индивидуален успех на учениците;
- Подобрување на редовноста на учениците во наставата;
- Подигнување на воспитната компонента во наставата;
- Развивање на одговорноста на учениците и родителите, со цел да се спречи неоправдано изостанување од наставата.

Општински просветен инспектор
на Општина Велес,
Божидар Јовиќ

Доставено до:

- Градоначалник,
- Раководител на Секторот,
- Раководител на инспекциски надзор,
- Списи и архива